ప్రగాఢం బ్రహ్మచర్యం ప్రచండం సాగరం

వై. రాంబాబుశౌరి

అతని కెవ్వరూ లేరు.

అమ్మ కడుపులో అయిదు నెల్ల గుడ్డుగా ఉండగానే తండ్రి పోయాడు.

అమ్మ కడుపులోంచి తను బయట పడగానే ఆవిడ కన్ను మూసింది.

అతని ముందెవ్వరూ పుట్టలేదు.

అమ్మా నాన్న కులాలు మరచి పెళ్ళి చేసుకున్నారు గనుక ఆయన వాళ్ళందరూ దూరమై పోయారు.

ఆ విధంగా అకని కెవ్వరూ లేరు.

అనాథాశ్రమంలో పెరిగాడు.

ఆలనా పాలనా లేకుండా అడవిలో చెట్టు మాదిరి పెరిగాడు. జ్ఞానం తెలిసే వరకూ అతను అడవిలో ఉన్నట్టుగానే ఉన్నాడు. ఎప్పుడో ఓసారి బాగా జ్వరం

వచ్చి. తగ్గ ముఖం పడుతున్నప్పుడు "అమ్మ లేని బతుకింతే!" అనుకున్నాడు.

అప్పట్నించీ అతనికి అమ్మ గురించి దుఃఖం పట్టుకుంది. బిడ్డకు పాలిస్తున్న అమ్మ బొమ్మ, దూడ పాలు తాగుతున్న పుడు బిడ్డ శరీరాన్ని ప్రేమగా నాలికతో స్పృశించే ఆవు రూపం, జోలపాటా, పసిబిడ్డ నవ్వూ అతని కప్పుడప్పుడూ బాధ కలిగించేవి.

అతను తూర్పు గోదావరిలో అమూల పాళర్లపూడిలో పుట్టాడు ఆవూరు వెళితే అతన్నెవరూ గుర్తుపట్టరు. అతనావూరు చూసి పాతికేళ్ళయింది. ఎప్పుడూ అక్క-డికి వెళ్ళాలనిపించదు.

మనుషులతో కలిసి తిరగడం అతనికి మహాభయం. నలుగురున్న చోట చేరడు. ఎవరితోనూ మాట్లాడడు. తన కెవరూ లేరన్న దిగులు అతనికి నలుగురి ముందూ ఒక విధమైన భయాన్ని నేర్పింది. ఎవరి అనురాగాన్ని రుచి చూడని దురదృష్టం అతనిలో విపరీతమైన 'ఇన్‌ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్స్'ను పెంచింది.

ముఖ్యంగా అతనికి ఆడవాళ్ళంటే భయం. ఆడపిల్లను చూస్తే అతను తాచు పామును చూచినట్టు దడుసుకుంటాడు. ఆ విపరీతమైన భయం వల్ల అతనిలో ఆడ వాళ్ళంటే ఒక విధమైన అసహ్యం కూడా పేరుకు పోయింది.

అతను అనేక గండాలకు లోనై బతి కున్నాడు. ఎప్పుడూ ఆలోచిస్తూండడం వల్ల తనలో తను మాట్లాడు కోడం అల వాటైంది. దానివల్ల పరధ్యానం. నడిరోడ్డు మీద ఏదో ఆలోచిస్తూ, మాట్లాడుకుంటూ, బహిర జ్ఞానం లేకుండా నడుస్తూ ఉంటే, బస్సులూ రిక్షాలు అతని మీదికి దూసు కుంటూ వచ్చేవి తడబడేవాడు. చేతులూ, కాళ్ళూ రాసుకు పోయేవి. ఒకటి రెండు సార్లు అతను చావుకు అతి సమీపంగా వెళ్ళిపోయాడు. అదృష్టం బాగుంది గనక, అతను బతికి బయట పడ్డాడు.

ఎవరో పుణ్యాత్ముడు, తానెవరో ఎవ రికీ తెలీకుండా, అతిగుప్తంగా అతని వెనక నిలబడి, అతన్ని బి. ఏ. వరకూ చదివించాడు. ఉద్యోగంకూడా వేయిం చాడు.

ఆఫీసులో అతనికి పెద్దపనేమీ ఉండేది కాదు. ఏవో మామూలు ఉత్తరప్రత్యుత్త రాలు ఉండేవి. అదైనా అతను సరిగా చేసేవాడుకాదు. సవాలక్ష తప్పులు రాసే వాడు, రాస్తూ రాస్తూ మధ్యలో ఆగిపోయి, ఏదో ఒక మాటకోసం తల బద్దలు కొట్టు కునేవాడు.

పాపం! అతనంటే ఎవరూ గౌరవం చూపించేవారుకాదు. పూచికపుల్లంత కూడా అతని మాట వినిపించుకొనేవాడు కాదు, పైగా అతని ముఖంమీదే అందరూ విరగబడి నవ్వేవారు అందుకతను పైకి ఏమీ అనే వాడు కాదుగాని, లోపల్లోపల పిసుక్కు-చచ్చేవాడు.

"నన్ను చూస్తే వీళ్ళంతా ఎందుకిలా ఎగతాళి చేస్తారు? నేనంటే వీళ్ళకింత లోకువెందుకు? నా ముఖంలో ఏమైనా దయ్యాలున్నాయా? నాకేం తక్కు-వైందని వీళ్ళంతా పగలబడి నవ్వుతున్నారు?" అంటూ ఆలోచించుకుంటూ గంటల తరబడి కూర్చునేవాడు.

ఆఫీసుటైమ్ అయిపోయినాగాని అతను

ఇంటికి వెళ్ళేవాడుకాదు. చీకటి పడిపోయినా ఏదో ఆలోచించుకుంటూ కూర్చునేవాడు. తెరిచిన ఫైలు ఎదురుగానే ఉండేది. అక్షరమ్ముక్క రాసేవాడుకాదు. ఆలోచనలు మాత్రం పరిపరి విధాల పరుగులు పెట్టేవి.

కడకు వాచ్‌మన్ విసుగెత్తి, "రాసింది చాలుగాని-ఇంకిలేచి వెళ్ళు! అప్పుడే ఏనిమిదైంది. ఎంత పెళ్ళాం బిడ్డలు లేకపోతే మాత్రం ఇల్లాకూచుంటే ఎలా?" అంటూ కసురుకుంటే అప్పుడతను లేచి, ఫైళ్ళు సర్దుకుని కాళ్ళీడ్చుకుంటూ రోడ్డుమీద పడేవాడు.

అతను టౌనుకు దూరంగా ఒక మురికివాడలో మారు మూలగదిలో ఉంటాడు. అతనికి ఆ గదంటే చాలా యిష్టం. ఆ గదిలో కూచుంటే ఎప్పుడు తెల్లవారిందో చీకటెప్పుడు ముసురుకు వచ్చిందో తెలీదు. ఆ గదికీ వెలుతురుకూ బద్ధవైరం. గది ఎదట, కిటికీకి బాగా దగ్గరగా ఏంటి. బాగా ఎదిగిన అశోక వృక్షం ఉంది. దాన్ని చూస్తూ కూచుంటాడతను. వంకీలు తిరిగి దాని ఆకులవొంకా, వాసనలేని సన్నటి పూలవొంక, చూస్తూ అతను సమాధిస్థితిలోకి వెళ్ళిపోతుంటాడు. అతను రచయిత కావలసిందే! ఎందుకనో కాలేదు.

అతనికి ఈ సమాజంమీద కొన్ని విచిత్రమైన అభిప్రాయాలున్నాయి. సుఖంగా సంసారం చేసుకుంటూ, బ్రతుకులో అడుగడుగునా ఆనందం పండించుకుంటున్న వాళ్ళంటే అతని కిష్టం వుండదు. ఆడవాళ్ళు పిల్లల్ని కనడం, వాళ్ళకి పాలివ్వడం అతనికి చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. పెళ్ళిచేసుకోడం అంటే వెధవపనులు చేయడానికి లైసెన్సు పొందడం అని అతను అభిప్రాయ పడతాడు. ఎవరైనా పసందైన ఓ పడుచు స్త్రీ నవ్వుతూ పేలుతూ ఉన్నప్పుడు, అతని ఆలోచన ఇలా సాగుతుంది—

"దీనికి ఒళ్ళు బాగా కొవ్వెక్కిపోయింది. ఏం చూసుకుని ఇదిలా మిడిసి పడుతుందో అర్థంకాదు. అసలు తప్పంతా ఈ వెధవ ముండదికాదు. దీని మొగుడు వెధవ కాబట్టి ఇదిలా ఎగిరెగిరి పడుతోంది. లేకపోతే ఇదెందుకిలా ఒళ్ళంతా ఊపుకుంటూ నవ్వుతుంది! రాత్రిళ్ళు చేసే వెధవ పనులకి వీళ్ళంతా కుళ్ళికుళ్ళి ఏడవాలి.

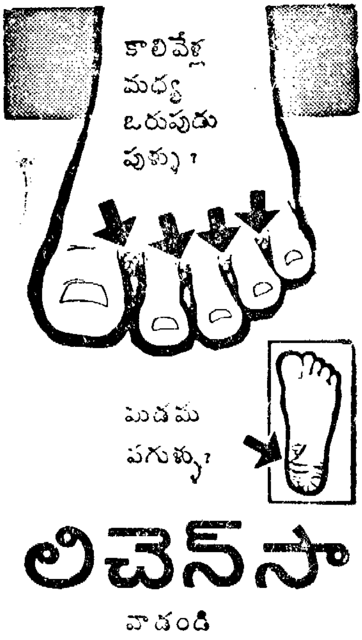

DZ-1613 CR-TG

లైటార్పేసి. ఒకళ్ళ ఒంటిమీద ఒకళ్ళు చేతులు వేసుకుని-పైత్యం కాకపోతే-హాయిగా తిని పడుకోక-ప్రేమట: అనురాగంట: దాని పళ్ళెలా ఉన్నాయి... పైట జారింది కూడా తెలీకుండా ఎలా నవ్వుతోందో! దీనికి పళ్ళు ఊడిపోతే బావుణ్ను...."

ఒక్కోసారి అతని ఆలోచనలు అతనికే అయిష్టమైన ఘడియలు కూడా ఉన్నాయి

"వాళ్లేదో ఏడుస్తారు. మధ్య నాకెందుకు: వాళ్ళు దొర్లితేనేం-ఏడుస్తేనేం-" అనుకున్నపుడు అతనిమీద అతనికే కోపం వచ్చేది.

అతని దృష్టిలో మనుషులంతా పని చేయాలిగాని ఆనందం అనుభవించ కూడదు. ఆనందం అనేది వ్యక్తిగత విషయం. అది పబ్లిగ్గా అనుభవించడం నేరం. ఆడామగా కలిసి తిరగడం అతని దృష్టిలో ఘోరం. అసలు ప్రకృతిలోనే పురుషునికీ స్త్రీకీ గొప్పతేడా ఉంది. వాళ్ళిద్దరూ కలిసి తిరుగుతున్నందు వల్లనే ప్రపంచంలో యిన్ని అనర్థాలు ఏర్పడుతున్నాయి. వీళ్లిద్దరి మధ్యా ద్వేషం రగులుకున్నంతకాలం జననా ఉండదు. జనాభా సమస్య ఉండదు. అందుకే అతనికి పెళ్ళి నిషిద్ధంగా కనిపిస్తుంది. అతను పుట్టి బుద్ధెరిగి ఏ పెళ్ళికి వెళ్ళలేదు. పెళ్ళి బాజాల కన్న చావుడప్పుల్లే అతనికిష్టం.

కష్టాలు పడుతున్న వాళ్ళంటే అతను చాలా జాలి చూపిస్తాడు. బాధతో అవమానంతో ఆకలితో, కటిక దారిద్ర్యంతో, ఒంటరితనంతో, అంగవిహీనత్వంతో, ఎంతకూ తగ్గని జబ్బుతో అంగలారుస్తున్న జనమే నిజమైన మనుష్యులనీ, వాళ్ళు తనకు చాలా దగ్గర బంధువులనీ అతననుకుంటాడు.

సినిమాలు, నాటకాలు, తాగుడు, జూదం అతనికి సరిపడవు. ఒళ్లు కొవ్వెక్కిన జనం ఏం చేయాలో తెలీక, పెళ్లాంతోనూ మొగుడితోనూ విసిగెత్తి ఇలా పిచ్చెత్తిపోతారని అతను నమ్ముతాడు.

అతనికి ఇరవైయ్యారేళ్ల వరకూ అతనే వో విధమైన పిచ్చిపిచ్చి ఆలోచనలతోనూ అభిప్రాయాలతోనూ కాలం గడిపేవాడు.

అతనికెందుకో ఆవాళ పార్కుకు వెళ్ళాలనిపించింది. చెట్లంటే అతనికిష్టం. పచ్చగా, అమాయకంగా, దొంగ వినయాలు చూపకుండా, చల్లదనాన్నిస్తూ, పూలూ కాయలుగా, మూగగా బతుకుతున్న చెట్లతో అతనెన్నో కబుర్లు చెప్పగలడు.

సాయంకాలపు నీరెండ అతని నీడ మించి దూరంగా దూకుతోంది. పక్కనున్న గులాబి మొక్కతో అతను ఏమిటో చెబుతున్నాడు. అతని చుట్టూ జనం లేరు. నీరెండ క్రమంగా అలిసిపోతోంది.

ఓ ముసలాయన కొంచెం దూరంలో నిలబడి అతనివంక చాలాసేపు పరీక్షగా చూశాడు. ఎంతకూ గులాబి చెట్టుతో అతని సంభాషణ పూర్తికాక పొయ్యేసరికి విసిగెత్తినట్టున్నాడు-లేదా-తను వచ్చిన పని తొందరగా పూర్తి చేసుకోవాలనుకున్నాడు. ఒకసారి సకిలించాడు. దగ్గాడు. గట్టిగా శబ్దం చేస్తూ ఆవలించాడు. అయినా గులాబి మొక్కతో అతని సంభాషణ పూర్తికాలేదు. ముసలాయన మూడడుగులు ముందుకు నడిచి "ఏం వోయ్ శాస్త్రీ! బావున్నావా?" అని పలకరించాడు.

శాస్త్రి సంభాషణ ఆగిపోయింది. ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాడు. ఎదురుగ్గా ముసలాయనను ఎప్పుడూ తను చూడలేదు. తనేదో సంబరంలో వుండగా ఏదో అన్నాడు. తనిప్పుడు అనవలసిన డైలాగేమిటి?

"ఏవిటోయ్ అలా ఆశ్చర్యపోయి చూస్తున్నావ్! నే నెవర్నను కుంటు న్నావ్?" అంటూ ముసలాయన అతనికి దగ్గరగా కూలబడ్డాడు.

శాస్త్రి కొంచెం యిబ్బందిగా ముఖం పెట్టాడు. కింద గడ్డి పరకని తెంచాడు.

దూరంగా విసిరేశాడు. మరో గడ్డి పరకని తెంచాడు. దూరంగా విసిరాడు. మరోటి తెంచాడు. విసిరాడు. మరోటి

....

"నీకో మేనమామ వుండాలి గుర్తు వుందా?"

"ఏవిటో యిదంతా!!"

శాస్త్రి తల వాల్చుకుని తన పని చేసుకుంటున్నాడు.

అతని చుట్టూ వున్న పచ్చగడ్డి పరకల తలలు తెగిపోతున్నాయి.

ముసలాయన ఒకసారి నవ్వినట్లున్నారు; ఏకో గర్ గర్ లాడినట్టయితే శాస్త్రి తలెత్తి చూశాడు.

ముసలాయన ముఖం కొత్తగా లేదు. రోజూ రోడ్డుమీదే ఎంతోమంది ముసలాళ్ళు కనిపిస్తూ వుంటారు. ఈ ముసలాయన ముఖం కూడా ఆదే మాదిరిగా వుంది. ఐట్టతల, వున్న వెంట్రుకలు నెరిశాయి. కనుబొమ్మలు గుబురుగా తెల్లగా వున్నాయి. పొడుగాటి ముక్కు కింద మెలి తిప్పిన మీసాల పక్క వెడల్పాటి చెక్కిళ్ళ మధ్య పల్చటి పెదాలూ, అందమైన గడ్డం, ముసలాయన బలం గొప్పదే! తెల్లటి బట్టలు.

"మీ పేరేమిటండీ?" అనడిగాడు శాస్త్రి.

ముసలాయన కనుబొమ్మలు కొంచెం కిందికి ఒగి, సర్దుకున్నాయి. ఆయన చూపులు శాస్త్రి ముఖంమీద తూగినట్లాడాయి. రెండు క్షణాల తర్వాత ఆయన గుబురు మీసాల కింద చిరునవ్వు పుట్టింది.

"నా పేరేవిటని అడుగుతున్నావా

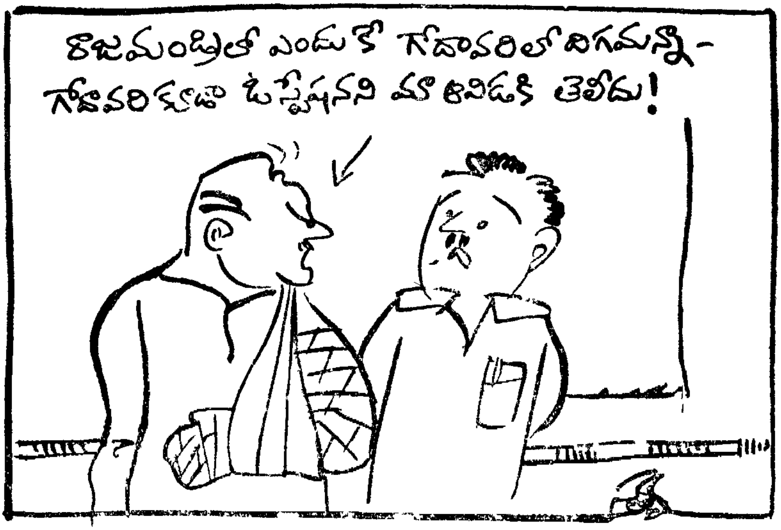

చెబుతాను. చెప్పకపోతే నీకెలా తెలుస్తుంది? నా పేరేకాదు. నీకు చెప్పవలసింది బోలెడంతుంది. అంత దూరాన్నుండీ వెదుక్కుంటూ వచ్చిందెందుకు? చెబుతాను గానీ ముందు గదికి పద. కడుపులో యింత పడితేగాని—''

శాస్త్రి పని కొంచెం యిరకాటంలో పడింది. 'ముసలాడు ఘటికుడే' అనుకున్నాడు. అనుకోకుండా వచ్చి, తన తన్మయత్వాన్ని ఆయన తగలెట్టాడని అనిపించినప్పుడు అతనికి ముసలాయన మీద కోపం ముంచుకొచ్చింది.

అసలు ఆయనెవరో తెలియకుండా ఆయన కూడా తనెందుకు వెడతాడు? తనని చూసి ఎవరనుకుంటున్నాడో ఏమో!

ముసలాయన చేయందించాడు. లేవకూడదనుకుంటూనే శాస్త్రి లేచి నిలబడ్డాడు. నడవకూడదనుకుంటూనే నడిచాడు. ఎంతో ప్రతిఘటించాలని గుంజంపీలు పడి. 'ఏదో అరవాలనితమతమైపోయి. నోరు విప్పనైనా విప్పకుండా ముసలాడితో అడుగులు కలిపాడు.

అనాటి శాకపాకాలు అద్భుతంగా ఉన్నా శాస్త్రికి ఏం రుచించినట్టుగా లేదు. రెండు ముద్దలు అతి కష్టం మీద మింగాడు. నాలుగు మెతుకులు అటూ ఇటూ వెదికాడు. మజ్జిగ పోసుకుని లేచాడు. ముసలాయన ఇదేం పట్టించుకోలేదు. కుర్చీ మీద బాసిం పట్టు వేసుక్కూచుని. అడిగిందే అడుగుతూ, కలిపిందే కలుపుతూ ఆ అవకాశం మరి రాదన్నట్లు, జీవితంలో తినడం తప్ప మరేమంత ముఖ్యమైన వ్యాపకం లేనట్లు, తానుకాక పోయినా శాస్త్రి అయినా డబ్బిస్తున్నందుకు లాభం చేకూరాలన్నట్లు ఎంతో కష్టపడి, అతి ప్రయాస మీద ఆయాందఃపించాడు.

హోటలుకు గదికి అరమైలు దూరం. మధ్యే మార్గంలో ముసలాయన కథ ప్రారంభించాడు. శాస్త్రికి వినక తప్పింది

కాదు.

ముసలాయనిది అప్పన పల్లె. శాస్త్రి పుట్టిన ఊరికి ఎంతో దూరంకాదు. ఆయన పేరు పూర్ణయ్య. చెల్లెలు కడుపున పండిన పంట శాస్త్రి. చెల్లెలు కులం కాని వాడి నెవడినో చేసుకుందని బంధువర్గం తమకు పట్టనట్టు ఊరుకుంటే, పూర్ణయ్య చెల్లెలిని కనిపెట్టుకునుండి తల గొడుగు పోతే తపించిపోయి, నెలలప్పుడు సంరక్షణ బాధ్యత స్వీకరించి కన్ను తెరవని తనను ఏం చేయాలో తెలీక, కడకు అనాథాశ్రమానికి తీసుకొచ్చినట్టు ముసలాయన చెబుతున్నపుడు శాస్త్రికి ఎవరిమీద ఏవిధమైన కోపం రాలేదు. అతను మాత్రం ఒకసారి తలెత్తి ముసలాయన ముఖంలోకి చూశాడు.

"నీకు తెలీదు — నువు నమ్మ... నమ్మకపో; అదినుంచి ఇప్పటి దాకా నిన్ను అన్నివిధాల చూసుకొస్తున్నాను. నువ్వు చదూకోడానికి, ఉద్యోగంలో చేరడానికి మైనరుగారని ఆయనే కారణం. ధర్మాత్ముడు. చచ్చి ఎక్కడున్నాడోగాని, నిరుడు ఆయనకన్ను మూసేవాకా నీ విషయంలో చెప్పలేనంత శ్రద్ధ కనబర్చాడు. పాపం! ఆయనకి మీ అమ్మంటే ఎంతో అభిమానం."

శాస్త్రికి శరీరం చచ్చిపోయినట్టనిపించింది. శరీరం చచ్చిపోవడమంటే ఏమిటో అతనికి తెలీదు. పూర్ణయ్య ఆఖరున చెప్పింది విన్నపుడు మాత్రం శాస్త్రి మనసు కష్టపడింది. ఆ అభిమానం ఎటువంటిదని అడుగుదామనిపించింది గాని, అతనికి నోరు పెగల్లేదు.

"ఏమైనా-నువ్వదృష్టవంతుడివోయ్!"

అన్నాడు పూర్ణయ్య.

తను అదృష్టవంతుడు!

ఏ విషయంలో??

తండ్రి ముఖం, కన్నతల్లి అనురాగం తనెరగడు. నా అన్న వాళ్ళెవరూ లేకుండా తనిన్నాళ్ళూ బతికాడు. ఎవరో డబ్బు పంపించారు. తను చదువుకున్నాడు. ఎట్లానో ఉద్యోగంలో చేరాడు. ఇంత వరకూ తను ఎవరి ఆదరాన్నీ పొందలేకపోయాడు. అట్లాంటి తను అదృష్టవంతుడు.

అతనికోసారి పగలబడి నవ్వాలనిపించింది. ఆ వెనకనే జుత్తు పీక్కుంటూ, ఎడారిలాంటి ఇసకలో కూలబడిపోయి, ఆకాశంవంక చూస్తూ ఏడవాలనిపించింది. అయినా, అతనేం చేయలేదు. నింగినీ, నేలనూ, ప్రక్కనే నడుస్తున్న మనిషినీ చూశాడు.

గది తాళం తీశాడు. స్విచ్ వేశాడు. లైటు వెలుగులో గదినీ, గదిలోని సామగ్రిని పరీక్షగా చూశాడు పూర్ణయ్య.

"ఈ గదిలోనా నువుండేది?" అని అడిగాడు పూర్ణయ్య.

ఆ ప్రశ్నకు ఏం సమాధానం చెప్పాలో శాస్త్రికి అర్థంకాలేదు. మిడుతూ మిడుతూ చూశాడు. ఊరికే తలూపాడు.

గదిలో పెద్ద సామగ్రి లేదు. కిటికీలో అద్దం, షేవింగ్ బ్రష్, రేజర్, వాడేపిన బ్లేడులు, విరిగిన పెన్సిలొకటి, రెండు బస్ టికట్లు ఉన్నాయి. ఆ గదిలో అలమారాలేదు. గదికి ఓ మూల ఒక చెంబూ గ్లాసూ వున్నాయి. పక్కనే తుంగ చాపుంది. అందులో పక్క దుప్పట్లున్నాయి. తుంగ చాప

లోంచి మాసిన దుప్పటి అంచుమాత్రం బయటికి వేలాడుతూ వెక్కిరిస్తోంది. మరో మూల ఏవో నాలుగైదు పుస్తకాలు పడిఉన్నాయి. ఒక పక్క ఆ మూలనించి ఈ మూలకి కట్టిన తాడుమీద వేలాడుతున్న మాసిన బట్టలు ముక్కు కంపుగొడుతున్నాయి. గది తుడిచి ఎన్నాళ్ళయిందో తెలీదు. ఆకులూ, కాగితం, ముక్కలూ దుమ్మూ ధూళీ గదినిండా పరుచుకున్నాయి.

శాస్త్రి తుంగచాప పరిచి, గుమ్మానికి దగ్గరగా లాగి దుప్పటి పరిచాడు.

"మీ రిక్కడ పడుకోండి," అన్నాడు

"మరి నువ్వో?" అన్నాడు పూర్ణయ్య.

"బయట అరుగుమీద పడుకుంటాను"

నడుం వాల్చాడు పూర్ణయ్య.

"నిన్ను తీసుకు వెళ్దామని వొచ్చాను. నిన్ను చూస్తే మీ అమ్మని చూసినట్టుంది. అది బతికుంటే ఎంత సంతోషించేదో! రేపు దరఖాస్తు రాసిచ్చి సెలవు శాంక్షన్ చేయించుకో. పది రోజులుండి వొచ్చేద్దూగాని."

శాస్త్రి అవుననిగాని కాదనిగాని ఏం చెప్పలేదు. దుప్పటి తలగడా పుచ్చుకుని లైటార్పి బయటరుగుమీదికి వొచ్చాడు.

చెట్టు కిందజేరి, ఆలోచనల్లో మునిగిపోయాడు. ఆ చల్లని రాత్రివేళ హాయిగా గాలి వీస్తున్నప్పుడు. ఎంతకూ చిక్కబట్టుకోలేని గుండెల్లో, విలన్‌లాగా దాపరించిన పూర్ణయ్య ఏదో గారడీచేసి ఒక దారిలో నడిచిపోతున్న జీవితాన్ని తలకిందులు చేసేసి బరువునీ బాధ్యతనీ తన మీదికి తోసేసి, తన్నెందుకూ కొరగాని వాణ్ణి చేస్తాడేమోనన్న భయంతో ఉక్కిరిబిక్కిరౌతున్నాడు.

ఎప్పుడో నిద్రపట్టింది. మెలకువ వచ్చేసరికి తన చుట్టూ వెలుగు వ్యాపి

దీర్ఘరోగులకు ఉత్తమ వైద్యము

హస్త ప్రయోగం, అంగము చిన్నదగుట సంభోగ కాలమందు అకస్మాత్తుగా స్ఖలించి అసంతృప్తి చెందుట శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము, (ఒక డోస్‌తో ఎన్నడు కనివిని ఎరుగనంత వీర్యస్తంభన కల్గి పోయించ్చును. స్త్రీవిరోధ ప్రతి పురుషుడు వాడతగినవి. స్వస్థులు) ఉబ్బసము, (దమ్ము) బోదకాళ్ళు, కుష్ఠు, బొల్లి, చర్మవ్యాధులు, కడుపునెప్పి, చెవుడు, పోస్టుద్వారా గ్యారంటీ చికిత్స చేయబడును.

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల, డా: పి. కుమారస్వామి దేవర

ట్రావెలర్సు బంగళారోడ్, తెనాలి. (ఎ. పి.)

స్తోంది. పక్కమీద అశోకవృక్షం ఆకులు రాలి పడుతున్నాయి. నూతి దగ్గర అంట్లు తోముతున్న చప్పుడు విని పిస్తోంది. పక్కింటి నాయుడుగారి కోడి అప్పుడే లేచినట్లుంది 'కొక్కొరోకో' అని అరిచింది. బద్ధకంగా కళ్ళు మూతలు పడబోతున్నాయి. చటుక్కున అతనికి పూర్ణయ్య తన గదిలో పడుకున్న విష యము గుర్తొచ్చింది. ఎక్కడ బద్ధకం అక్కడికి రెక్కలు కట్టుకు పారి పోయింది. లేచి కూచున్నాడు. గదిలోకి చూశాడు గదిలో పూర్ణయ్య లేడు. శాస్త్రి గుండె ఝల్లుమంది. అంతకు రెండు రోజులకు ముందే తను జీతం అందు కున్నాడు. కడకు జరిగిందదన్నమాట!!

"ఏంవోయ్ లేచావా?" అంటూ పల కరించాడు పూర్ణయ్య - అరుగుమీద తన పక్కన కూచుంటూ శాస్త్రి తలెత్తలేక పోయాడు

"రాత్రి నేను చెప్పింది జ్ఞాపకం వుంది కదూ! రేపు మనం బయలుదేరు తున్నాం. ఇవాళ శలవు శాంక్షన్ చేయిం చుకో."

"ఏవిటబ్బా! ఈయన తనను వదిలేట్టు లేడు. తన పాలిటి కీయన మిలిటరీ ఆఫీ సరులాగున్నాడు. ఏమైనా సరే తను శలవు పెట్టడు ఎంత బలవంత పెట్టినా తను పాళర్లపూడి ముఖం చూడడు అంతే!

అవాళ ఆఫీసుకు చేరుకోడం కొంచెం ఆలశ్యమైంది దానికితోడు పనెక్కువగా ఉంది. కాగితాలతో యుద్ధంచేస్తూ కాలాన్ని మరిచిపోయాడు శాస్త్రి.

ఒంటిగంటదాటాక కాబోలు. తన కుర్చీపక్క ఎవరో నిలబడి ఉండడంచూచి తలెత్తాడు. ఎవరోకాదు—పూర్ణయ్య.

"మీ అసిస్టెంటు సెక్రటరీతో మాట్లా డాను. పదిరోజులు శలవిస్తానన్నాడు. ఇదిగో—అప్లికేషన్ టైప్‌చేయించాను. సంతకంపెట్టు" అన్నాడు పూర్ణయ్య.

శాస్త్రికి ఏమనాలో తెలీలేదు. కసిగా కాగితాన్ని అందుకుని, టకటకా గీకి, పూర్ణయ్యమీదికి విసిరేశాడు.

సంతకం చేసింతరువాత శాస్త్రి తనను తను తిట్టుకున్నాడు. తన అసమర్థతని తిట్టుకున్నాడు.

"వీడు నన్ను బతకనిచ్చేట్టులేడు ఊరికి తీసికెళ్ళి వీడేదో చేస్తాడు. అక్కడ నా పీక పిసికితే నేనేం చేయను! ఓరి భగ వంతుడా! ఈ ఆపద తప్పించవా? నువ్వు కాకపోతే మరెవ్వరు తప్పిస్తారు? నువ్వు నన్ను పరీక్షిస్తున్నావు. నేనేం చేయాలి?"

ఆ తరువాత అతను కుర్చీకి జారగిల బడిపోయి గొణుక్కోవడం ప్రారంభిం చాడు.

ఆఖరు నిమిషం వరకూ అతను పూర్ణయ్యకూడా వెళ్ళకుండా ఉందామని పోరాడేడు. ఏదో కుంటిసాకు చెబుదామను కునేవాడు.

కానీ. నోరెత్తడానికి భయపడేవాడు ఆ మర్నాడు అతనెక్కడికైనా పారిపో దామనికూడా అనుకున్నాడు. చివరికి ఉదయం ఎనిమిదిగంటలకి వాళ్ళిద్దరినీ తీసుకుని బస్సు బయలుదేరింది.

నరసాపురం రేవుదాటి. తిరిగి మరో బస్సెక్కి పాళర్లపూడి చేరుకునే వేళకు సాయంకాలం దాటింది. వాళ్ళిద్దరూ రెండెడ్లబండిమీద పూర్ణయ్య స్వగ్రామా

నికి బయలుదేరారు.

శాస్త్రికి ఒంటిమీద స్పృహలేదు. ఏదో గొప్ప ప్రమాదం జరగబోతోందని విని మూర్ఛపోయిన వాడిలాగా ఉన్నాడ తను. అతనిలో ఓమూల అనుమానం ఒకటి మొలకెత్తి క్షణక్షణానికీ పెద్దదైగి పోతోంది.

గుమ్మంలో బండి ఆగి ఆగగానే గుమ్మటంలాఉన్న ఒకావిడ ఎగిరెగిరి పడుతూవచ్చింది.

"వచ్చావటయ్యా! బుద్ధిమంతుడివి. ఎప్పుడో పసిబిడ్డగా చూశావిన్నున్ను! మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకి ..." అంటూ ఆవిడ పనస ప్రారంభించింది.

పూర్ణయ్య నోరింత చేసుకుని అరవ డం లంకించుకున్నాడు—" అందంతా పరేలేవే ముందల్లుడ్ని దిగనీ....దిగని స్తావా లేదా!"

ఆవిడ అల్లుడి చేయందుకుని "జాగ్ర త్తగా దిగునాయనా!" అంది.

శాస్త్రి ఒంటిమీద తేళ్ళు. జెర్రులూ ప్రాకినట్టుంది. అడదాని స్పర్శ ఎరుగని వాడతను. ఆమె వయస్సు దాదాపునలభై ఏళ్ళుండవొచ్చు. అయినా పాతికేళ్ళ దానిలా వుంది. పచ్చగా, బొద్దుగా చక్రా లంత కళ్ళతో, చిరునవ్వుతో ఒక స్త్రీ తను భూమ్మీద దిగడానికి చేయందిస్తే నప్పుడు శాస్త్రి శరీరం గజగజ వణికింది.

"ఎంత మేనత్తైతే మాత్రం....ఛీ!" అనుకుని, చేయి విడిపించుకోబోయాడు. ఆవిడ వొదల్లేదు. అతన్ని మెల్లిగా మెట్ల మీదికి నడిపించుకు వెళ్ళి, కాళ్ళుకడుక్కో డానికి, దాహానికి నీళ్ళిచ్చింది.

"రాజ్యం! అలా నడవాలో కుర్చీ వాల్చు. అబ్బాయి కాస్సేపు కూర్చుం టాడు" ఆదిపురమాయించాడు పూర్ణయ్య.

వాలుకుర్చీలో నడుం చేర్చాడు శాస్త్రి.

సాయంకాలపు నీరెండ క్రమంగా విరిగి పోతోంది. అతనికి అశోక వృక్షం గుర్తొచ్చింది. అయ్యరు గుర్తుకొచ్చారు. అన్నిటినీమించి-అత్తయ్య స్పర్శ గుర్తొ చ్చింది తలెత్తి చూస్తే ఆవిడ పక్కనే నిలబడుంది, భుజంమీద చెయ్యేసి. కళ్ళ లోకి చూస్తోంది.

"లేబాబూ! స్నానం చేదూగాని" అంటూ భుజాలు పట్టిలేవ దీసింది.

ఆ మరునాటి మధ్యాహ్నం కంది పచ్చడి, మెంతి పులుసుతో భోజనం కొంచెం బరువైంది. దాంతో శాస్త్రికి అద్భుతమైన నిద్ర పట్టింది. మెలకువొచ్చే సరికి, ఎవరిదో ఒక గంభీర కంఠస్వరం తనకతి సామీప్యంగా వినిపిస్తోంది.

"బేషుగ్గా ఉంది. రేపు రాత్రి 12గంటల 48నిమిషాలకు వృషభలగ్న ముహూర్తం. మరి పదిహేను రోజులవరకూ ముహూ ర్తాలు లేనేలేవు. శుభస్య శీఘ్రం అన్నారు పెద్దలు."

శాస్త్రి గుండెల్లో రాయి పడింది. ఏవి టిది! రేపు రాత్రి 12 గం॥ 48 ని॥లకు ముహూర్తం. అతనికి తల దిమ్మెక్కి పోయింది. రెండు తుమ్ములు తుమ్మాడు.

"అల్లుడు లేచినట్టున్నాడు రెండు తుమ్ములు శుభాన్ని సూచిస్తున్నాయి- మరినే వెళ్ళొస్తాను పూర్ణం!"

పూర్ణయ్య లోపలికొచ్చాడు. ఆయన్ని చూస్తే భయం వేసింది. శాస్త్రికి."

"లేచావుటోయ్ - లే-లేచి ముఖం కడుక్కో! ఇప్పుడే పురోహితుడొచ్చాడు.

ముహూర్తం నిర్ణయం కూడా అయింది. రేపు రాత్రికి బేషుగ్గా ఉందంటున్నాడాయన. ఏదో—ఇది అయిందనిపిస్తే నా బరువు తీరి పోతుంది....''

అసలు జరుగుతున్న దేమిటో శాస్త్రికి అంతు పట్టలేదు. నిలువు గుడ్లేసి చూస్తూ కూర్చుండి పోయాడు.

''ఒక్కగానొక్క పిల్ల. ఇంకనాకెవ్వరున్నారు? స్వార్జితంపదిహేనెకరాలూ, ఈ కొంపా మీవే. మేం బతికి నన్నాళ్ళు ఇంత తింటాం. ఆతరువాత మీ యిష్టం...''

శాస్త్రికి గుక్క తిరగలేదు. అసహ్యంతో అతని మనసు నిండి పోయింది. తను భయపడినంతా అయింది. తనకు పెళ్లి!! పిల్ల ఎలా ఉంటే తనకేమి? ముహూర్తం మాత్రం నిర్ణయమై పోయింది. తనసలు పెళ్లి చేసుకో దలచుకో లేదు. పెళ్లి చేసుకున్న మగాళ్లంతా ఎలా బతుకుతున్నారో తనకు తెలుసు. తెలిసి తెలిసీ తనీ సముద్రంలో దూకలేడు. పెళ్ళి చేసుకున్న మగాళ్ళంతా పురుగుల్లాగా దోమల్లాగా, బానిసల్లాగా సిగ్గు ఎగ్గు విడిచేసి బతుకుతున్నారు. వాళ్ళకి పౌరుషం లేదు. పెళ్ళాం నవ్వితే చాలు వాళ్ల తమని తాము మరిచి పోతారు. మంచీ చెడ్డా, పగలూ రాత్రీ. చూడరు. తను వాళ్ళ మాదిరిగా బతకలేడు. తనకి స్వతంత్రం కావాలి. ఒకరి జోలీ శొంఠి, తనకక్కర్లేదు. ఆకలేస్తే తింటాడు. నిద్రొస్తే పడుకుంటాడు. కాని—పెళ్ళయితే ఏమౌతుంది? స్వతంత్రం ఉండదు. ఇష్టాయిష్టాలుండవు.

తను పెళ్ళి చేసుకోకూడదు.

పెళ్ళి చేసుకొని తన వ్యక్తిత్వాన్ని పోగొట్టుకోకూడదు.

పెళ్ళి చేసుకొని తనూ సిగ్గూ ఎగ్గూ విడిచి పెట్టకూడదు.

అయితే ఏం చేయాలి?

ఏర్పాట్లన్నీ జరిగాయి. నిమిషాల్లో కొబ్బరాకుల పందిరి వేశారు. రాటలకు పచ్చి కొబ్బరాకులు చుట్టారు. మామిడాకు తోరణాలు కట్టారు. ఊరందరికీ భోజనాలు చెప్పారు. ఆ మరునాడు వుదయం నించీ ఏవేవో సినిమా పాటలతో వీధి వీధంతా హోరెత్తిపోయింది. అయినవాళ్ళు. ఆ పూటా పిండి వంటలతో భోజనాలు చేశారు.

శాస్త్రి మనసు తుక తుక ఉడికి పోయింది. విషం దొరికితే బావుండనుకున్నాడు. గట్టిగా గొంతెత్తి నలుగురిలోనూ అల్లరి చేద్దామనుకున్నాడు. అందరూ తనను అతి గౌరవంగా పలకరించి, బాగోగులు మాట్లాడుతున్నపుడు అతను పిచ్చి పిచ్చి వేషాలు వేయలేక పోయాడు.

ముహూర్తం వేళకు శాస్త్రి పెళ్ళికూతురు మెళ్ళో మూడు ముళ్ళూ వేయకతప్పలేదు.

బాజాలు మోగాయి.

పెళ్ళికూతురు అతి హుషారుగా తలంబ్రాలు పోసింది.

గృహప్రవేశ సమయానికిగాని అతనికి మరదలి పేరు తెలీలేదు.

''కామాక్షీ నేనూ వొచ్చాం.'' అని శాస్త్రి ఎంతో బాధగా, అసహ్యంగా, మెల్లగా, సిగ్గుపడి పోతూ చెప్పినపుడు అమ్మలక్కలు కిసుక్కున నవ్వారు.

మర్నాడు సత్యనారాయణ వ్రతం.

ఆ తరువాత రెండులోజులకు రాత్రి

పది దాటిన తరువాత, శాస్త్రి పూలపరిమళం అలముకున్న శోభనం గదిలో తెల్లటి దుప్పటిమీద, తెల్లటి దుస్తులతో అపహ్యాంగా అటు తిరిగి పడుకున్నాడు.

తలుపు గడియ పడింది.

కామాక్షి చాలాసేపు తలుపు దగ్గరే నిలబడింది.

ఒకసారి శాస్త్రి తలెత్తి చూచాడు.

అతనికి కామాక్షిమీద బోలెడంత కోపం వొచ్చింది పళ్ళు పట పట కొరికాడు. ఆ పిల్ల చాలాసేపు నిలబడి మెల్లగా మంచం దగ్గర కొచ్చింది.

ఎంతకూ శాస్త్రి పలకరించకపోయే సరికి ఏం చేయాలో తోచిందికాదు.

మెల్లగా తన చేతిని అతని భుజంమీద వేసింది.

శాస్త్రికి ఎక్కడలేని కంపరం పుట్టుకొచ్చింది. ఆ చేతిని విసిరికొట్టాడు.

"అదేమిటి బావా! ఎంత కోపమైతే మటుకు అలా ముడుచుకు పడుకుంటే — తలుపు సందుల్లోంచి చూస్తున్న వాళ్ళేమను కుంటారు?" అనడిగింది కామాక్షి.

అయినా శాస్త్రి గోడ వైపే చూస్తూ పడుకున్నాడు

"పాలు తాగుబావా!" అంది కామాక్షి.

అయినా అతను కిమ్మన లేదు.

మంచం మీద కూచుని, అతన్ని తన వైపు తిప్పుకోబోయింది. అతను చటుక్కున లేచి కూచున్నాడు.

"ఇదిగో పిల్లా! ఇవేం నాకు నచ్చవ్. ఇలా చేయడం నాకసహ్యం. నాకసలు పెళ్ళంటే రోత. అయినా మీరంతా కలిసి నన్ను ఎందుకూ పనికిరాని వాణ్ణి చేశారు మళ్ళీ ఈ ప్రేమా గీమా నటించకు. ఒళ్ళు తీవరం కాక పోతే ఈ పెధవ్వేషాలేమిటి! ఆ పాలేవో తాగి మెదల కుండా పడుకో" అనేసి గోడ వైపు ముఖం పెట్టుకు పడుకున్నాడు శాస్త్రి.

కామాక్షి బిక్క చచ్చి పోయింది. మరేం మాట్లాడేదు. ఆ పిల్ల శరీరంలోని పరువుదనం వేడంతా క్షణాల్లో దిగి పోయింది

మెదల కుండా పడుకుంది.

ఓ రాత్రి వేళ శాస్త్రికేదో పీడకల వొచ్చి నట్టుంది—"వొద్దు...నాకొద్దు— నాకసహ్యం ... ఫో.. దూరంగా ఫో.." అంటూ గట్టిగా అరుస్తూ లేచి కూచున్నాడు.

కామాక్షి అదిరి పడి లేచింది.

"ఏమండి—ఏమైందిః" అనడిగింది

సన్నటి కిరసనాయిలు దీపం వెలుగులో శాస్త్రి ఆ పిల్ల ముఖంలోకి చూశాడు.

నిద్రతో మత్తిల్లిన కళ్ళు, చిన్నటి చెక్కిళ్ళు, అందమైన ఎర్రటి పెదాలు, పమిట జారి బయట పడ్డ వక్షం మీద ఎదిగిన ఎత్తులు—అమాయకత్వం. అందం శాస్త్రి మనస్సును ఒక్క క్షణం ఊపి వేశాయి. అతను నిగ్రహించుకోలేక పోయాడు. మనసు తుఫాను నాటి సముద్రమై పోయింది. రెండు చేతులూ చాచి, ఒక్కసారిగా కామాక్షిని గాఢంగా కావలించుకొని' మెల్లగా మెత్తగా "కామూ!" అని పిలుద్దా మనిపించింది. మరుక్షణం లోనే అతను మామూలు శాస్త్రు మై పోయాడు.

కొంచెం తడబాటు కలిగింది

ఏం మాట్లాడ కుండానే, అటు తిరిగి

పడుకున్నాడు.

కామాక్షి ఎన్నో కథలు చదివింది. ఎన్నో కలలు కంది. తొలిరాత్రి మాధుర్యాన్ని చవి చూచిన ఆమె స్నేహితురాళ్లు చెప్పిన కమ్మని కథలు వింది. తన వరకూ వొచ్చే సరికి తల కిందైన తన కలల్ని తలచుకుని, ఆమె ఒక నిట్టూర్పు విడిచింది.

తెల్లవారు ఝూమున ఆతనికి మళ్ళీ మెలకువ వచ్చింది. కామాక్షి చేయి అతని కంఠాన్ని అప్యాయంగా కౌగలించుకునుంది. అతను తాచుపామును చూసినట్టు దడుసు కున్నాడు. మెల్లగా ఆ పిల్ల చేతిని తప్పించి, తలగడ మీదమోపి, తలుపు తెరచుకుని బయటికి వొచ్చాడు.

కామాక్షి స్పర్శ అతనికి బాగానే వున్నట్టున్నా, లోపల గూడుకట్టుకున్న అసహ్యంవల్ల, ఆడవాళ్ళంటే అతనికి ఏర్పడ్డ జుగుప్సవల్ల అతను తనలో కలిగిన కోరిక గొంతు నొక్కేశాడు.

బయటగాలి చల్లగా వుంది. పడిమీద గోడకు మెల్లగా జారగిలబడ్డాడు. మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

అప్పుడే లేచిన అత్తగారు అతణ్ణి చూసింది. పూర్ణయ్యా చూశాడు వాళ్ళిద్దరూ జరిగిందేమిటో తెలీక కొంచెం తికమక పడ్డారు.

కామాక్షికి మెలకువొచ్చాక అతను కనిపించలేదు. కంగారు పడింది. కళ్ళు నులుముకుంటూ బయటికొస్తున్న కూతురిని చూసింది రాజ్యలక్ష్మి.

తల్లి కనిపించగానే సిగ్గు పడింది.

"ఏమే మీ ఆయన బయట పడుకున్నాడేమిటి?" అనడిగింది రాజ్యలక్ష్మి.

కామాక్షి కేం చెప్పాలో తోచలేదు.

"రాత్రంతా ఉక్కబోస్తోందని గోల పెట్టారు. పాపం! తెల్లవారు ఝూమున బయటికొచ్చి పడుకొన్నట్టున్నారు...." అంది.

రాజ్యలక్ష్మి కూతురును దగ్గరకు తీసుకుని, మెత్తగా ఆపిల్ల బుగ్గ మీద ముద్దు పెట్టింది. కామాక్షి సిగ్గు పడిపోతూ, మెల్లగా కౌగిలి తప్పించుకుంది.

ఆవేళకు శాస్త్రికి మెలకువ వొచ్చేసింది. చల్లగా స్నానం చేశాడు. ఉప్మాలో జీడి పప్పొకటి ఏరుకుని, పళ్ళమధ్య నమిలింది. ఆలోచనలో మునిగాడు శాస్త్రి. ఎదురుగ్గా కూర్చున్న పూర్ణయ్య ముఖాన్ని ఓసారి చూసి," ఇవాళ మధ్యాహ్నం బయలు దేరుతాను" అన్నాడతను.

పూర్ణయ్య ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

ఇంకా నాలుగు రోజులు శలవుంది గదటోయ్" అన్నాడాయన.

"శలవకేమిటి! రేపెప్పుడైనా అవసరమైతే కష్టం. వెళ్ళి కాన్సెల్ చేసుకుంటే. మళ్ళీ అవసరమైనపుడు పెట్టుకోడానికి వీలౌతుంది"

పూర్ణయ్యకేం చెప్పడానికి తోచ లేదు. లోపలకెళ్ళి భార్యనీ, కూతురినీ విడి విడిగా సంప్రదించాడు వార్త విన్న వాళ్ళిద్దరూ ఆశ్చర్యపోయారు-ముఖ్యంగా కామాక్షి.

ఏమైతేనేం, అపూట భోజనం చేసి శాస్త్రి బయలు దేరాడు.

రాత్రి పదిగంటల వేళ అతను తన గది చేరుకుని ముఖం చేతులూ కడుక్కుని, కిటికీలోంచి అచీకట్లో ఏమీ ఎరగనట్లు, నిలబడ్డ అశోక వృక్షం వంక జాలిగా

దీనంగా చూస్తూ జరిగి పోయిన ఘోర ప్రమాదాన్ని తలంచుకుంటూ కూర్చుండి పోయాడు. జరిగిదంతా అతనికి ఒక కలలాగా ఉంది. కలైతే బావుండిపోను. కలకాదు. వేలికి బంగారం బటువు స్పష్టంగా, వెన్నెల వెలుగులో మెరుస్తూ కనిపిస్తోంది. ఇది నిజంకాక పోవడమేమిటి! నిజమే! అక్షరాలా నిజం! తనకు పెళ్ళయింది. తను కామాక్షి మెడలో మూడు ముళ్ళూ వేశాడు. ఈవిధంగా తను పతనమై పొయ్యాడు. ఇంతే! ఈ బ్రతుకింతే!

అతని కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి. కిటికీ అంచు మీద తల పెట్టి, అతను ఊచల సందు నుంచి దీనంగా బయటికి చూశాడు.

తను వొచ్చే ముందు కామాక్షి తనతో ఏదో చెప్పాలని తాపత్రయ పడింది. అందుకు తను అవకాశ మివ్వ లేదు. ఆపిల్ల ఏమని చెప్పి ఉండేదో! రెండెడ్ల బండెక్కుతున్నపుడు గదిలో కిటికీలోంచి కన్నీరోడు తున్న కళ్ళతో ఆపిల్ల కనిపించడం అతనికి జ్ఞాపకం వొచ్చింది.

అప్పుడతనికి ఏం అని పించలేదు.

ఇప్పుడు మాత్రం మనసు చెమ్మగిల్లింది.

పాపం! ఆ పిల్ల ఏం తప్పు చేసింది? అందరిలాగా ఆ పిల్ల పెళ్లి చేసుకుంది. కాని— తనెందుకు చేసుకోవాలి!!?

తాను దౌర్భాగ్యుడు. తనకు సుఖం లేదనేది స్పష్టం తన వల్ల మరెవ్వరికీ సుఖం లేదు. తాను దురదృష్ట వంతుడు కనుకనే అమ్మా నాన్నా చచ్చి పోయారు. తన దురదృష్టం కామాక్షికి కూడా పట్టుకోవాలా? కామాక్షి దురదృష్ట వంతురాలు కాక పోతే తానెందుకు కామాక్షిని చేసుకుంటాడు!

శాస్త్రికి చాలా జాలి వేసింది. తన మీద తనకే జాలి వేసింది. కొంచెం కోపం కూడా వచ్చింది. అరచేత్తో నుదుట మీద నాలుగు సార్లు మోదుకున్నాడు.

ఆఫీసులో జనానికి శాస్త్రిమీద అనుమానం వచ్చింది. వారం రోజుల్లోనే శాస్త్రి బుగ్గలు కొంచెం నునుపెక్కాయి. ఎప్పుడూ హోటలు తిండికే అలవాటు పడి పోయిన అతని నాలిక కోనసీమ తిండికి పులకరించింది. ఆ విధంగా అతను అక్కడున్నన్ని రోజులూ రెట్టింపు తిండి తిన్నాడు. అదంతా రక్తమై అతనిలో కొత్త ఉత్సాహాన్ని పుట్టించింది.

పెళ్లాన్ని తలచు కున్నపుడు శాస్త్రికి కొంచెం గర్వం కూడా కలుగుతూ వచ్చింది. తన పెళ్లాం బంగారు బొమ్మ. నూటికి పదిమందిలో మాత్రం అందం కనిపిస్తుంది. చక్రాల్లాంటి కళ్ళు. సన్నటి ముక్కు, అందమైన పెదాలు— ఇవి జ్ఞాపకం వచ్చి నపుడు వెంటనే అతనికి శోభనం నాటి తెల్లవారు ఝామున కామాక్షి తన కంఠం పైన చేయేసుకు పడుకోవటం గుర్తొచ్చి, అతను పులకించి పోయేవాడు. ఆవెను వెంటనే అవిలా క్రమంగా కామాక్షి వైపు ఆకర్షింప బడుతూ ఉన్నాడని గ్రహించి సిగ్గు పడేవాడు. కోపంతో తల బాదుకునే వాడు.

ఆ రోజు అయ్యరు కంది పచ్చడి చేశాడు అద్భుతంగా ఉంది. ముద్దమీద ముద్ద తింటున్నాడు. ఎప్పుడూ లేనిది తింటూ తింటూ! సర్వర్‌తో వేళాకోళం ఆడేడు.

వాడు ఆశ్చర్య పోయి చూశాడు.

ఎప్పుడూ నోరెత్తని వాడు ఇలా మారి పోయాడేమిటా అని వాడికి గొప్ప ఆశ్చర్యం కలిగిచటంలో తప్పు లేదు.

శాస్త్రికి వెంటనే అప్పన పల్లి గుర్తొచ్చింది. అత్తారింట్లో కంది పచ్చడి గుర్తొచ్చింది. ఆవెను వెంటనే కామాక్షి కళ్ళ ముందు కదలింది'

తను బండెక్కేటప్పుడు కిటికీ లోంచి కన్నీళ్ళడు తున్న కళ్ళతో జాలిగా దీనంగా చూస్తున్న కామాక్షి తలపుకు రాగానే అతనికి తనమీద తనకే కోపం వచ్చింది.

తను నిజంగా మూర్ఖుడు. ఒక అమాయకురాలి మనస్సుకి బాధ పెట్టే అర్హత తనకు లేదు. బంగారు బొమ్మలాంటి భార్యని పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించుకో వలసింది పోయి, ఒట్టి పల్లెటూరి గబ్బిలాయిలాగా, చదువురాని మూర్ఖుడిలాగ మనసు విప్పి మాట్లాడ్డం చేతగాక, తొలిరాత్రి ఆదరంగా అభిమానంగా ఆత్మీయ ప్రేమతో చేరబోతే కౌగిట్లోకి తీసుకోడానికి మనసు లేక తనెంత గొప్ప తప్పిదం చేశాడో తెలిసి అతను ఎంగిలి చేత్తో తల బాదు కున్నాడు. అది చూసిన సర్వర్‌కి మరీ మతిపోయింది. తను చేసిందేమిటో తెలుసుకుని, శాస్త్రి క్షణం బిత్తరపోయి గబ గబా చేయి కడుక్కోడానికి లేచి వెళ్ళాడు.

రోజులు గడుస్తున్నాయి, తెల్లవారగానే ఆఫీసు గుర్తొస్తుంది, చీకటి పడగానే అతనికి కామాక్షి గుర్తొస్తుంది. మామగారు ఎన్నిఉత్తరాలు రాసినా శాస్త్రి సమాధానం రాయలేదు. రాద్దామని కూడనే వేళకు రేపు రాద్దాములే అనిపించేది. అయినా. ఏం రాస్తాములే అనిపించేది. ''నేను రాలేకపోతే మటుకు ఏమౌతుందిలే అని కూడా అతననుకునే వాడు.

ఉత్తరాలు రాయటం అంది పుచ్చుకోవటంలోని అందచందాలు అందరికీ తెలీవు మరి!

ఒక రోజు రాత్రి అతను కిటికీ దగ్గర కూచుని చెట్టు వంక చూస్తో ఆలోచిందు కుంటున్నపుడు తలుపు కొట్టిన ట్టని పించింది. గాలి కాబోలను కున్నాడు. ఎవరిదో అడుగుల చప్పుడైంది. అయినా ఎవరొస్తారులే అనుకున్నాడు.

''ఏవయ్యా; ఎన్నుత్తరాలు రాసినా జవాబే లేదు"

శాస్త్రి గుండె గతుక్కు మంది. చటుక్కున లేచి నుంచున్నాడు.

''ఇదేనా రావటం'' అనడిగాడు శాస్త్రి.

''రావటం మధ్యాహ్నమే వచ్చాం. ముందు నా ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పు'' అని మొరాయించాడు పూర్ణయ్య.

శాస్త్రి నెమ్మ నెమ్మ నెమ్మదిగా అంటూ— ''ఒంట్లో బాగుండక ... ...'' ఏళ్ళు నమిలేశాడు.

''ఒంట్లో బాగుండక పోతే — ఓ కార్డు ముక్క రాయడానికేం— అన్నాయిని పంపించే వాణ్ణిగా!''

శాస్త్రికి గొప్ప అనుమానం వచ్చింది 'రావటం మధ్యాహ్నమే వచ్చాం' అన్నాడు పూర్ణయ్య. అంటే ఊరి నుంచి నలుగురైదుగురు స్నేహితులు వచ్చుండాలి. తను వెళ్ళగానే వెంటనే మాటా మంతీ లేకుండా పారిపోయినట్టు వొచ్చేసి ఆ తరువాత ఉత్తరం పత్తరం లేకుండా

మౌనం వహిస్తే ఇప్పుడీ పెద్దలంతా పంచాయతీ చేసి నాకు తగిన శిక్ష వేస్తారు కాబోలు. హోరి భగవంతుడా! నేను దొరికి పోయాను. ఇంక వీళ్ళు నన్ను గోతిలో దింపేస్తారు. సముద్రంలోకి విసిరేస్తారు. కామాక్షి నిజం చెప్పేసుంటుంది. అదంటే సుతరామూ నా కిష్టం లేదని నమ్మి వీళ్ళంతా నా మీదకి దండయాత్ర చేశారు అనుకున్నాడు శాస్త్రి.

"గదికి తాళం వేసి పద" అన్నాడు పూర్ణయ్య.

గదికి తాళం వేస్తున్నపుడు శాస్త్రి చేతులు వొణికాయి.

"నేను మళ్లీ కులాసాగా తిరిగి రాగలనా?" అనుకుని ఏడుపు ముఖం పెట్టాడు.

రిక్షా మీద యిద్దరూ శాస్త్రి వాళ్ళ ఆఫీసుకు దగ్గర ఓ యింటి దగ్గర దిగారు.

గుమ్మంలో ఒకావిడ భుజాల మీద కొంగు కప్పుకొని నిలబడుంది. శాస్త్రిని చూడగానే లోపలికి వెళ్ళి పోయింది.

ఆ యిల్లెవరిదో శాస్త్రికి అర్థం కాలేదు. ప్రశ్నార్థకంగా పూర్ణయ్యని చూసేడు.

"నడవ్వొయ్యా- లోపలికి నడు" అన్నాడు గాని పూర్ణయ్య లోపలకి రాలేదు.

శాస్త్రి బితుకు బితుకుమంటూ లోపలి కొచ్చాడు. అక్కడ గది గుమ్మం దగ్గర లైటు వెలుగులో కామాక్షి కన్పించింది. శాస్త్రి ముఖం ఒక్కసారి ఆనందంతో వెలిగింది. కామాక్షి! అవును. తన పెళ్లామే అడుగు ముందుకు వేయబోయి ఆగి పోయాడు

కామాక్షి ఎందుకు వచ్చినట్టు?

తనని వీళ్ళంతా సముద్రంలోకి తోసేస్తారు. తాను మునిగిపోతాడు.

కామాక్షే తండ్రి కీ ప్లాను చెప్పి వుంటుంది.

గదిలో యిద్దరూ కూచున్నారు.

"మధ్యాహ్నమే వచ్చాం మేం. ఈ గది వసారా అద్దెకు మాట్లాడారు నాన్నగారు. మీ రా గది వొదిలేసి రేపొద్దుట సామానంతా తెచ్చేయండి" అంది కామాక్షి.

గది తలుపులు దగ్గరగా వేసి మెల్లగా శాస్త్రి పక్కజేరి "ఇప్పటికయినా మీ కోపం పోయిందా?" అనడిగింది.

శాస్త్రి చటుక్కున లేచి బయటి కొచ్చేశాడు. బయటరుగు మీద పూర్ణయ్య నిద్రకు జారుకుంటున్నాడు. అలికిడికి మెల్లగా తలెత్తి, "మా భోజనాలవీ అయ్యాయి. ఇప్పుడు గదికేం వెడతావు గానీ - ఇక్కడే పడుకో లోపలికి వెళ్ళి తలుపు గడియ పెట్టు" అనేసి, ఆయన మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

• • •

శాస్త్రికి యిప్పుడు నలుగు రాడపిల్లలూ ఇద్దరబ్బాయిలూను. పెద్దమ్మాయి వసంతకు కిందటేడాది పెళ్ళయింది. పెళ్ళికి ముందు వసంత "నే నసలు పెళ్ళి చేసుకోను మొర్రో!" అని మొత్తుకుంది. శాస్త్రి పాపం! చాలా ఓపిగ్గా- పెళ్ళాడితే కలిగే లాభాలూ, సుఖాలూ వివరించి చెప్పాడు. అయినా ఒకంతట ఆ పిల్ల వినలేదు. కోప్పడి, బెదిరించి, ముహూర్తం వరకూ గదిలో పెట్టి తాళం వేసి కడకు పెళ్ళి చేశాడు.

ఆ పిల్లకో ఆడపిల్ల. రెండు నెల్ల మనవరాలితో ముచ్చట్లాడుకుంటూ శాస్త్రి

సంతోషపడి పోతున్నాడు పాపం! అతని కిప్పుడు క్షణం తీరికలేదు. పిల్లల్ని చూసుకోవాలి. కామాక్షికి కోపం రాకుండా వాళ్ళని సముదాయించి, బట్టలు తొడిగి, పలకా బలపం యిచ్చి బళ్ళోకి పంపాలి. కాలేజీ చదువుల వాళ్ళని వేళకు కాలేజీకి తోలాలి. మధ్య మధ్య మనవరాలిని ముద్దాడాలి. ఇదంతా అయిన వెనుక అదరా బాదరా రెండు మెతుకులు కతికి ఆఫీసుకు పరుగెత్తాలి.

క్షణం నిలబడ్డానికి తీరిక లేని మనిషికి ఆలోచించడానికి అవకాశం ఎక్కడిది? సాయంకాలం బజారు పనులు. యింటా బైట పురమాయించే మరేవయినా పనులు రాత్రి భోజనాల వేళవరకూ వీటితోనే సరిపోతుంది. భోజనం కాగానే నిద్ర.

శాస్త్రి కిప్పుడు ఏ దిగులూ లేదు. జీవితం అతనితో ప్రమేయం లేకుండా దాని దారిని అది నడిచి పోతోంది.

ఎటొచ్చీ ఎప్పుడేనా తాను ఒంటరిగా బ్రతికిననాటి ఆలోచనలు జ్ఞాపకం వొచ్చినపుడు మాత్రం అప్పటి తన తెలివి తక్కువతనానికి జాలిగా నవ్వుకుంటాడు.

ఇప్పుడు రెండో పిల్లకి పెళ్ళి సంబంధాలు వెతుకుతున్నాడు శాస్త్రి. రెండో దానికి పెళ్ళయిపోతే మరి మూడేళ్ళదాకా మిగతావాళ్ళ విషయంలో బాధ పడనవసరం లేదు.

ఒకనా డెప్పుడో శాస్త్రికి కొంచెం ఆలోచించుకోడానికి తీరిక చిక్కినప్పుడు. పన్నెండేళ్ళ వాడు తన పెద్ద కొడుకు. ఆలోచనలు ఏవిధంగా ఉంటాయోనని అతనికి అనుమానం వచ్చింది.

"బహుశా వాడికి నా ఆలోచనలు వచ్చుండవు. వాళ్ళమ్మలాగా వాడు తెలివయిన వాడు" అనుకున్నాడు.

ఆ వెంటనే అతనికి మరో విషయం జ్ఞాపకం వొచ్చింది. పెళ్ళి కాక ముందు అతను విపరీతమయిన ఆలోచనలతో సతమతమయి పోయేవాడు. క్షణం తీరిక లేకుండా ఏవిటేవిటో ఆలోచిస్తూ మనశ్శాంతి లేకుండా చేసుకొనేవాడు. బ్రతుకంతా నిరాశా నిస్పృహలతో నిండినట్లు, దుఃఖమే తప్ప జీవితంలో మరేం లేనట్లూ ఊహించేసి, ఆనందం అంటే భయం వేసేది. ఆడవాళ్ళంటే కలిగిన అసహ్యం వల్ల, మనుషులంటే కలిగిన ద్వేషంవల్ల మనసంతా కలుషితమై పొయ్యేది. తన శక్తి సామర్థ్యాల మీద నమ్మకం లేని మనిషి ఆనందాన్ని అందుకోడానికి ముందుకు రాలేడని అతని కిప్పుడిప్పుడు అర్థమౌతోంది.

కామాక్షితో కాపరం పెట్టాక, అంతకు ముందు కనిపించని ఆనందమంతా కళ్ళ ముందు నిలిచింది. శ్రమెక్కువైనా బాధ్యతలో ఎంతో సంతృప్తి కనిపిస్తోంది. ఒక బాధ్యత సుస్పష్టంగా కంటికగుపిస్తున్నప్పుడు మనిషికి పాత కాపతనం జ్ఞాపకం రాదు. ఏదో విధంగా దాని పూర్తి చేయకోవాలన్న తపన తప్ప మరో ధ్యాసే వుండదు. సంసారాన్ని సాగరంతో ఉపమానించిన పెద్దల అభిప్రాయం ఏమిటో శాస్త్రికి స్పష్టం కాలేదుగాని, అతనికిప్పుడు ప్రపంచ సాగరంలోనే సుఖ సంతోషా లున్నట్టు అనుభవం నేర్పింది.

ఇదంతా నెమరువేసుకున్నప్పుడు శాస్త్రి గర్వంగా రొమ్ము విరుచుకుని, ఓ చిరునవ్వు నవ్వుకున్నాడు